

Dictamen 17·2014

sobre el Projecte de decret sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.

Dictamen 17.2014

sobre el Projecte de decret sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.

Índex

DICTAMEN 17/2014 sobre el Projecte de decret sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.....	2
---	---

DICTAMEN 17/2014 sobre el Projecte de decret sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per l'article 72.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social, en la sessió extraordinària del dia 11 de juny de 2014, aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 20 de maig de 2014 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès pel conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya en el qual sol·licitava l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, del Projecte de decret sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.

El Projecte de decret es va acompanyar de la documentació que integra l'expedient de la norma.

La Comissió de Treball de Polítiques Sectorials es va reunir el dia 5 de juny i va elaborar la Proposta de dictamen.

II. CONTINGUT

El Projecte de decret consta d'un preàmbul, set articles i una disposició derogatòria.

En el preàmbul es descriu el marc competencial i normatiu en què s'insereix el Projecte de decret.

L'article 1 estableix que l'objecte del Decret és establir les mesures per tal d'evitar la introducció a Catalunya d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals i per tal d'evitar-ne la propagació.

En l'article 2 s'estableixen unes definicions de conceptes que s'utilitzen en la norma.

L'article 3 determina les obligacions de les persones titulars d'explotacions agràries i forestals, empreses proveïdores de material vegetal i professionals del sector de la jardineria.

En l'article 4 es regulen les mesures fitosanitàries cautelars i la declaració d'existència d'un organisme nociu especialment perillós per als vegetals.

En l'article 5 es regula quan es pot qualificar d'utilitat pública la lluita contra els organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.

L'article 6 estableix què s'ha de considerar plantació abandonada.

En l'article 7 es regula el règim sancionador.

La disposició derogatòria deroga el Decret 6/1985, de 14 de gener; el Decret 38/1992, de 10 de febrer; el Decret 387/2000, de 5 de desembre; el Decret 42/2007, de 20 de febrer; la Resolució AAR/2999/2007, de 28 de setembre i la Resolució AAM/1817/2013, de 20 d'agost.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El Projecte de decret estableix l'obligació i la necessitat de comunicació recíproca en matèria d'informació sobre l'estat sanitari dels conreus i, especialment, la identificació de símptomes que observin els productors en el camp. També es fixa l'obligació del productor de notificar els símptomes atípics o relacionats amb organismes perillosos, no sempre fàcils d'identificar o diagnosticar. Així mateix és necessària aquesta comunicació en cas d'arrencada i destrucció de conreus abandonats.

Si bé s'han establert mecanismes de comunicació en matèria fitosanitària entre els serveis territorials i els productors, el CTESC recomana preveure com s'ha d'articular aquesta comunicació i els límits exigibles, atès que pot comportar sancions d'acord amb la normativa existent.

Segona. El CTESC considera que en el preàmbul s'hauria d'introduir una explicació del perquè en aquesta norma no es regula el dret d'indemnització. Atès que en la memòria justificativa de la norma es fa referència a què s'ha cregut adient "substituir el concepte específic d'indemnitzacions en favor dels titulars afectats per l'adopció de mesures de protecció, pel concepte més ampli d'ajuts emprat en la normativa de la Unió Europea i alhora, més adequat a les formalitats de concessió establertes per les normes comunitàries, que supediten el seu establiment a la tramitació del corresponent procediment davant la Comissió Europea".

Tercera. Atès que aquest Dictamen és preceptiu d'acord amb l'article 2.1 a) de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, es considera que seria convenient que en el preàmbul s'en fes menció.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

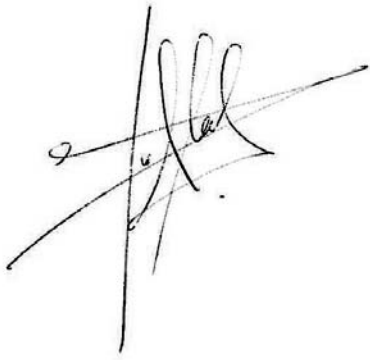
1. Pel que fa a l'article 2, el CTESC considera que en el segon paràgraf, quan es defineix l'organisme nociu especialment perillós per als vegetals, la referència que es fa a "sigui detectada pel departament competent" és molt indeterminada. El CTESC considera que després de la detecció hi hauria d'haver una declaració del departament competent. Per aquest motiu recomana que en la definició hi consti el següent: "...i aquells que, tot i no constar a la normativa comunitària o als llistats europeus, la seva introducció en el territori de Catalunya sigui declarada pel departament competent en matèria de sanitat vegetal..."
2. Pel que fa a l'article 2, el CTESC proposa la següent redacció per a la definició de risc fitosanitari greu: "Aquell produït pels organismes nocius especialment perillosos per als vegetals."
3. En relació amb l'article 3. a), el CTESC recomana clarificar l'expressió "així com dels materials connexos objecte de comerç", atès que pot dificultar que s'identifiqui amb exactitud a què es refereix.

4. El CTESC recomana que l'apartat 4.1 es desglossi en dos apartats. Es proposa que l'apartat 4.1 finalitzi amb l'expressió "en matèria de sanitat vegetal" i que el nou apartat 4.2 correspongui a la resta de l'apartat. D'aquesta manera, es tractarien per separat la identificació d'organismes nous especialment perillosos i l'adopció de mesures cautelars.
5. En l'article 4.2, el CTESC proposa substituir l'expressió "en cas que es verifiqui" per "un cop verificada".
6. El CTESC considera que, tant en el títol de l'article 6 com en el seu contingut, s'hauria de substituir l'expressió "plantacions" per "conreus".
7. El CTESC considera que l'article 6.1 es pot considerar una definició, per la qual cosa recomana incorporar-ho a l'article 2, relatiu a les definicions.
8. El CTESC proposa la redacció següent per a l'article 6.1:
"6.1 Té la consideració de conreu abandonat, a efectes de l'aplicació d'aquest Decret, tota plantació, cultiu, collita o material vegetal que, per raó de la manca de realització d'operacions de cultiu per part del seu titular, pugui constituir, a criteri raonat del departament competent en matèria de sanitat vegetal, un risc fitosanitari greu per a la pròpia plantació, les plantacions veïnes o per al control d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals. Les plantacions de conreus llenyosos tenen la consideració de conreu abandonat si en els darrers dos anys no s'hi han practicat operacions de cultiu. En l'àmbit de les empreses proveïdores de material vegetal es considera que aquest material està abandonat si en el darrer any no s'han practicat operacions de cultiu per part del seu titular."
9. El CTESC considera que s'hauria de modificar la redacció de l'article 6.2, canviant l'ordre d'una frase, per facilitar-ne la lectura:
"6.2 És obligatòria l'arrencada i destrucció dels cultius, plantacions, collites i material vegetal que constitueixin un risc fitosanitari greu. A aquests efectes, el director o directora dels serveis territorials del departament competent en matèria de sanitat vegetal dicta Resolució d'arrencada i destrucció, la qual és comunicada als ajuntaments dels municipis on es trobin ubicats i a la persona titular de la plantació, sens perjudici del que estableixi la legislació en matèria de contractes de conreu o els acords entre les parts. Un cop efectuada l'actuació dins el termini fixat, la persona interessada comunica als serveis territorials la seva realització."
10. Pel que fa a l'article 7.1, el CTESC considera que no s'hauria de fer referència a un marc normatiu català que encara no existeixi i proposa eliminar la frase "o la legislació catalana que s'adopti en aquesta matèria".
11. Pel que fa a la disposició derogatòria, el CTESC recomana que el Departament valori els efectes de la derogació d'aquestes normes. Es constata que no s'ha aprovat la normativa que les hauria de substituir, per la qual cosa seran d'aplicació normes d'àmbit territorial superior (estatal i europeu), fet que genera un elevat grau d'incertesa, inseguretats jurídiques i, el que és força important, un risc en cas de manca de mesures preventives o d'actuació.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat el Projecte de decret sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present Dictamen.

Barcelona, 11 de juny de 2014

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Lluís Franco i Sala', written in a cursive style.

El president
Lluís Franco i Sala

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Teresita Itoiz i Cruells', written in a cursive style.

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells

DECRET

...../2014, de _____, sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals

Mitjançant el Decret 6/1985, de 14 de gener, es va establir el règim per a l'adopció de les mesures urgents per a l'eradicació de focus de plagues especialment perilloses per als vegetals a Catalunya. Durant el període de temps transcorregut des de la seva entrada en vigor el règim jurídic aplicable a la sanitat vegetal ha estat objecte de desenvolupament, tant en el marc de la Unió Europea com per part de l'ordenament intern.

El present Decret s'insereix en un marc normatiu ampli del que formen part, entre d'altres, la Directiva 2000/29/CE del Consell, de 8 de maig de 2000, relativa a les mesures de protecció contra la introducció en la Comunitat d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals i contra la seva propagació en l'interior de la Comunitat, incorporada a l'ordenament intern mitjançant el Reial decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció contra la introducció i difusió en el territori nacional i de la Comunitat Europea d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, així com per a l'exportació i trànsit cap a països tercers, i la Llei de l'Estat 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal.

D'altra banda, en el moment present, el continu moviment de material vegetal entre els diferents països i entre els diferents continents fa més fàcil l'entrada al nostre territori d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals, per la qual cosa es necessita disposar d'un marc normatiu que permeti l'adopció de mesures de forma àgil, el que no es produeix amb la normativa vigent, que determina que la declaració de l'existència oficial de plagues i l'adopció de les mesures de lluita s'han de fer per decret del Govern.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya en el seu article 116 estableix que correspon a la Generalitat, respectant el que estableixi l'Estat en exercici de les competències que li atribueixen els articles 149.1.13 i 16 de la Constitució, la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia. Concretament, l'apartat d) de l'article 116 estableix aquesta competència en l'àmbit de la sanitat vegetal i animal en els casos en què no tingui efectes sobre la salut humana.

Per tot això, a proposta del conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, vist/d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquest Decret és establir les mesures per evitar la introducció a Catalunya d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals i la seva propagació, d'acord amb el que es preveu a la normativa vigent en matèria de sanitat vegetal.

Article 2

Definicions

A efectes d'aquest Decret s'entén per:

Organisme nociu especialment perillós per als vegetals: tota espècie, raça o biotip vegetal, animal o agent patògen que sigui perjudicial per als vegetals o productes vegetals, identificada per la normativa de la Unió Europea relativa a les mesures de protecció contra la introducció d'aquests tipus d'organismes en el seu territori.

També es consideren organismes nocius especialment perillosos els contemplats en les decisions comunitàries sobre mesures d'emergència i/o control, els que constin en la llista d'alertes de la Organització Europea per a la Protecció de les Plantes (OEPP-EPPO) i aquells que, tot i no constar a la normativa comunitària o llistats europeus, la seva introducció en el territori de Catalunya sigui detectada pel departament competent en matèria de sanitat vegetal i pugui provocar perjudicis mediambientals o econòmics importants.

Risc fitosanitari greu: risc fitosanitari produït pels organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.

Article 3

Obligacions de les persones titulars d'explotacions agràries i forestals, empreses proveïdores de material vegetal i professionals del sector de la jardineria.

Les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, titulars d'espais agraris i forestals o d'àrees verdes no agràries, els titulars d'empreses proveïdores de material vegetal i els professionals del sector de la jardineria han de realitzar les actuacions següents:

- a) Vigilar i mantenir el correcte estat fitosanitari dels cultius, plantacions i collites, vegetals, productes vegetals, masses forestals i àrees verdes no agràries de les que són titulars o estan sota la seva responsabilitat, així com dels materials connexes objecte de comerç.
- b) Facilitar tota classe d'informació sobre l'estat fitosanitari de les plantacions, vegetals i productes vegetals, quan sigui requerida pel departament competent en matèria de sanitat vegetal.
- c) Notificar al departament competent en matèria de sanitat vegetal tota aparició atípica o símptomes d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals.
- d) Aplicar les mesures obligatòries que s'estableixin per part del departament competent en matèria de sanitat vegetal, d'acord amb els articles 4 i 5 d'aquest Decret.

Article 4

Mesures fitosanitàries cautelars i declaració d'existència d'un organisme nociu especialment perillós per als vegetals

4.1 Davant l'aparició per primera vegada d'un organisme nociu especialment perillós per als vegetals en una zona del territori de Catalunya o es sospiti la seva presència, el personal tècnic del departament competent en matèria de sanitat vegetal verifica la seva presència i importància a efectes de l'adopció, si s'escau, de les mesures fitosanitàries cautelars que s'estimin necessàries per evitar la seva propagació o aparició, d'acord amb el que estableix la legislació vigent en matèria de sanitat vegetal. L'adopció de les mesures cautelars s'efectua mitjançant Resolució del director o directora general competent en matèria de sanitat vegetal, que es notifica als particulars afectats o, en cas que resulti afectada una pluralitat indeterminada de persones, es publica al Diari Oficial

de la Generalitat de Catalunya. En el supòsit que l'organisme nociu especialment perillós per als vegetals es detecti en les instal·lacions d'empreses proveïdores de material vegetal, la Resolució d'adopció de mesures cautelars s'efectua per part del director o directora dels serveis territorials del departament competent en matèria de sanitat vegetal. En ambdós supòsits la Resolució es comunica als ajuntaments dels municipis afectats.

4.2 En cas que es verifiqui la presència de l'organisme nociu, el director o directora general competent en matèria de sanitat vegetal declara la seva existència mitjançant Resolució, en la qual es poden establir les mesures fitosanitàries adients per a la seva eradicació i evitar la seva propagació. Aquesta Resolució es notifica en els termes previstos a l'apartat anterior i, alhora, es comunica immediatament a l'òrgan de l'Administració General de l'Estat competent en la matèria.

Article 5

Qualificació d'utilitat pública de la lluita contra els organismes nocius especialment perillosos per als vegetals

5.1 Es pot qualificar d'utilitat pública la lluita contra els organismes nocius especialment perillosos per als vegetals d'acord amb el que s'estableix en la legislació vigent de sanitat vegetal i en especial, en els supòsits en què la lluita pugui tenir repercussions importants en l'àmbit de Catalunya per raó de la seva intensitat, extensió i tècniques requerides, el ritme d'extensió de la seva propagació o ateses les greus pèrdues econòmiques i danys mediambientals que puguin provocar.

5.2 Aquesta qualificació s'efectua mitjançant Ordre del conseller o consellera competent en matèria de sanitat vegetal, en la qual es poden establir totes aquelles mesures de protecció i de lluita que es consideri necessari, inclosa la concessió d'ajuts.

Article 6

Plantacions abandonades

6.1 Té la consideració de plantació abandonada, a efectes de l'aplicació d'aquest Decret, tota plantació, cultiu, collita o material vegetal que, per raó de la manca de realització d'operacions de cultiu o de manteniment fitosanitari adient per part del seu titular, pugui constituir, a criteri del departament competent en matèria de sanitat vegetal, un risc fitosanitari greu per a la pròpia plantació, les plantacions veïnes o per al control d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals. Les plantacions de conreus llenyosos tenen la consideració de plantació abandonada si en els darrers dos anys no s'hi han practicat operacions de cultiu. En l'àmbit de les empreses proveïdores de material vegetal es considera que aquest material està abandonat si en el darrer any no s'han practicat operacions de cultiu o de manteniment fitosanitari adient per part del seu titular.

6.2 És obligatòria l'arrencada i destrucció dels cultius, plantacions, collites i material vegetal que constitueixin un risc fitosanitari greu. A aquests efectes, el director o directora dels serveis territorials del departament competent en matèria de sanitat vegetal dicta Resolució d'arrencada i destrucció, la qual és comunicada a la persona titular de la plantació, sens perjudici del que estableixi la legislació en matèria de contractes de conreu o els acords entre les parts, i als ajuntaments dels municipis on es trobin ubicats. Un cop efectuada l'actuació dins el termini fixat, la persona interessada comunica als serveis territorials la seva realització.

6.3 En cas que la persona titular no realitzi les mesures indicades a la Resolució esmentada al paràgraf anterior dins el termini fixat, el departament competent en matèria

de sanitat vegetal pot executar l'actuació amb caràcter subsidiari d'acord amb les normes de procediment administratiu i prèvia audiència de la persona interessada, a la qual s'ha d'exigir l'import de les despeses, danys i perjudicis ocasionats, amb independència de les sancions que pertocuin per les infraccions comeses.

Article 7

Règim sancionador

7.1 El règim sancionador aplicable als incompliments del que estableix aquest Decret és el que preveu la Llei estatal 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal o la legislació catalana que s'adopti en aquesta matèria.

7.2 Són òrgans competents per a la imposició de sancions el director o directora dels serveis territorials del departament competent en matèria de sanitat vegetal en el cas d'infraccions lleus i greus i el director o directora general competent en matèria de sanitat vegetal en el cas d'infraccions molt greus.

Disposició derogatòria

Es deroguen les normes següents:

Decret 6/1985, de 14 de gener, sobre mesures urgents per a l'eradicació de focus de plagues especialment perilloses per als vegetals

Decret 38/1992, de 10 de febrer, pel qual es declara l'existència oficial de la plaga Bemisia tabaci (E. Pulcherrima).

Decret 387/2000, de 5 de desembre, pel qual es declara l'existència oficial de la plaga del Virus de la cullera o Tomato Yellow Leaf Curl Virus (TYLCV).

Decret 42/2007, de 20 de febrer, pel qual s'estableixen mesures per a la prevenció del foc bacterià (Erwinia amylovora).

Resolució AAR/2999/2007, de 28 de setembre, per la qual es prohibeix la plantació en espais públics d'espècies susceptibles al foc bacterià (Erwinia amylovora).

Resolució AAM/1817/2013, de 20 d'agost, per la qual s'aproven els criteris per establir la valoració de les despeses derivades de l'arrencament i la destrucció d'arbres dins d'un focus declarat de foc bacterià (Erwinia amylovora).

Barcelona,

Artur Mas i Gavarró

President de la Generalitat de Catalunya

Josep Maria Pelegrí i Aixut

Conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Aquest text és transcripció del document de treball lliurat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.